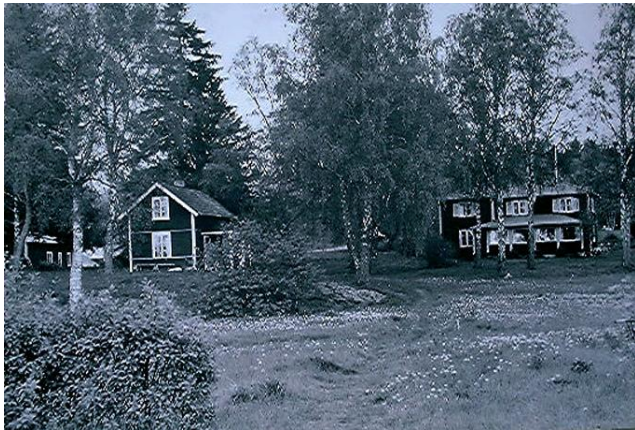


## **HEDMANS PENSIONAT I HÖRNÄNGEN**

***Karins skriftliga och muntliga minnen  
nedtecknade av Åke Wilhelmsson 2011-07-10***

*Kursiverade avsnitt nedan har skrivits av ÅW.  
De är insprängda i Karins muntliga berättelse.*



### ***Pensionatet och "Mormors stuga"***

***Så här berättar Karin själv i minnen som hon  
tecknade ned för barn och barnbarn år 1984:***

#### **Mina anfäder**

Jag, Karin Linnea föddes den 10 juli 1906 av Lydia Teresia Andersson, född Eriksson, i mina morföräldrars hem i Björknäs, Häverö. Hon var änka efter sjökaptan Enoch Andersson, Bredsund, Häverö.

Lydia var dotter till handlanden Jonas Eriksson. Han var född i Malung i Dalarna den 14 februari 1844. Hans hustru Karin, född år 1840, kom också från Dalarna. Båda blev mycket gamla, mormor 90 och morfar 87 år. Både mormor och morfar kom till Roslagen genom att de gick med handel. Mormor och hennes syster Kristin gick med "dalsäck", som det hette, alltsedan de var nio år ända tills giftermål ingicks. Mormor gifte sig med Jonas, Kristin med Anders Engström. Båda två hade affärer vid Herräng. Morfar däremot hade plats i en affär belägen i Norrtälje, i ett av de s.k. Vallinska husen som ligger på Lilla Torget. Sedermera kom han till Trästa handel innan han öppnade eget i Björknäs.

Mormor rökte kritpipa, morfar var helnykterist och icke rökare. Han lär ha sagt till Karin: "Om du slutar röka så skall vi gifta oss". (Kanske inte precis den ordalydelsen, morfar var en stor humorist så han la väl sina ord väl antar jag). Alltnog tycks mormor, Karin den äldre, ha gått med på förslaget eftersom de gifte sig och fick två barn, Lydia och David Eriksson. David blev far till Vega, gift Metzén, i Björknäs.

#### **Nisse och hans bakgrund**

Nils Natanael Hedman, som blev min make, var son till gruvfogde Frans Wilhelm Hedman och hans hustru Hulda Sofia Ersdotter. Huldans föräldrar var från Hörken i Bergslagen.

Farfar Wille kom från By socken i Dalarna. Han arbetade i Herrängs Gruf AB hela sitt liv. Han hade en stor familj, fem söner och en dotter. Pojkarna hette Axel, Fritjof, Gustav, Nils och Harry. Ingrid som avled sist, 1983, var född 1899.

Nils bodde hos sina föräldrar tills vi gifte oss. Jag däremot kom som 2-åring till Margret och Jan-Petter Nilsson på Nordkap. Där gick jag i skola i Grisslehamn och konfirmerades i Grisslehamns Kapell av en numera avliden präst som hette Holmström. Han dog mycket ung. Efter att jag fyllt 14 år var jag ute och försörjde mig själv så gott det gick, fordringarna var inte så stora då. Jag hade då gått i skola i 6 år; 2 år i småskola, 4 år i folkskola. Min lärarinna ville att jag skulle fortsätta att läsa. Men jag hade ju inga tillgångar, måste ju ha lite kläder o.d. så det var ju inte att tänka på.

#### **Familjebildning och etablering på Singö**

Så träffade jag morfar Nisse och så småningom gifte vi oss. Svärfar köpte en kiosk i Hallstavik som Nisse skulle sköta, men det utföll inte så bra så det blev inte långvarigt.

Då var Gudrun född. Min svärfar sa då till mig: "Nu skall jag åka till Singö, till ett ställe där som heter Hörnängen. Det är ett ställe till salu där. Det skulle nog passa till pensionat och det skall du sköta." "Inte kan jag det" svarade jag, då 20

år gammal. "Det kan du visst" fick jag till svar. "Du kan laga mat och hålla rent och snyggt".

Det var det huvudsakliga enligt svärfar. Därvid blev det. Men nog var det svårt de första åren. Jag var så ung,. Alla som kom bara tittade på mig. Jag såg att de tänkte: "Var har vi hamnat nu?", till dess de såg att rummen var ordentliga och också fått några mål mat att äta. Då blev det lite bättre, men nog var man rädd alltid. Men konstigt nog gick det. Det var 1928 i maj vi flyttade hit. Uno föddes den 5 oktober samma höst.

*När Wilhelm köpt Hörnängen var Nisse och Axel här och lade in korkmattor. När Karin kom ut till dem och tittade in i skafferiet frågade hon om de haft mat där. De svarade att det hade dom, varpå Karin röjde ut allting och skurade bort all råttspillning! Så nu började det bli ordning på torpet!*

*På nätterna kunde Karin sitta och se hur råttorna sprang kring spisen.*

### **Ombyggnad**

*1933 tog svärfar Wilhelm Hedman (ägare till stället tills alla avbetalningar klarats av) initiativ till en stor ombyggnad av det som i landsfiskalens besiktningsprotokoll från 1934 kallas för "Stora byggnaden" (Till fastigheten hörde ju också bl.a. "Mormors Stuga" och "Annexet").*

*I ombyggt skick bestod huset av två våningar med fem gästrum i övervåningen, matsal, kök, serveringsrum och sovrums / kontor i nedervåningen.*

*Han köpte också en AGA-spis som Karin uppskattade mycket. Dels för att den med sina specialgrytor hade stor kapacitet, dels för att den under sommaren höll en uthärdligare temperatur i köket än den gamla vedspisen.*

### **Pensionatsverksamhet**

Nu började en oerhört arbetsam tid för mig. Kan väl säga att egentligen slutade den inte förrän jag, efter det att jag blivit ensam, slutade med

vårt pensionat. Det blev allt svårare på alla sätt. Efter kriget åkte folk som besatta till utlandet, vilket ju under krigsåren varit omöjligt. Allt blev dyrare, nya skatter infördes, moms. Svårt var det att få hjälp säsongvis. Jag hade mest finska studerande flickor, mycket trevliga och villiga, men ganska okunniga. Så det blev väldigt arbetsamt för mig. Jag hade just inte någon hjälp med att ta emot beställningar, beställa mat och skriva räkningar. Allt detta skulle utföras och dessutom den aktiva tjänsten som kokerska, ibland kallsänka, bakning av både kaffebröd och matbröd samt tillagning av massor med mat.

Gamla bortskämda gäster tyckte inte om när man måste höja inackorderingspriset. Dom var ju aldrig någon annanstans så att dom kunde jämföra priser och förmåner. Inte alltid så roligt precis. Antagligen var jag för billig. Behållningen blev inte så stor. Säsongen var också för kort härute. Synd att man inte kunde lära sig ordentligt. Då hade jag nog varit säkrare och kunnat ta för mig bättre. Strögäster sa ibland rent ut att jag var alldeles för billig.

Hur det nu var så såg jag ändå till att vi kunde behålla Hörnängen. Alltid något, om det nu var värt all annan försakelse. En gång var jag i alla fall på husmoderssemester. Jag var då tillsammans med andra husmödrar uppe i Vängen i Jämtland en vecka. Inte så mycket på så många år. Några dagar brukade jag nog försöka ta ledigt när det var möjligt.

### **Bekvämligheter**

Under den tid vi hade pensionatet bör påpekas att vi inte hade någon frys och inget kylskåp, bara ett gammalt isskåp, dvs ett väl isolerat skåp i vilket man lade in stora isstycken från saltsjöns vinteris. En gång gick isen så hastigt på våren att vi fick köra ned till Singösund och plocka upp isbitar innan de försvann ut till havs.

Vi hade ingen tvättmaskin. Diskmaskin var det inte tal om. För övrigt kom inte elektricitet ut hit till Singö förrän 1943. Något år därefter kom vi genom Richard Baumgardt som sålde elektriska maskiner att få köpa en Elektrolux hushållsassistent. Det var en väldig hjälp, i

synnerhet som mina armar då höll på att ta slut av 3-4 rulltårter, 3-5 omeletter och all bakning som gjordes varje dag.

Det slår mig plötsligt när jag berättar om hur arbetsamt och omodernt allt var när vi flyttade hit till Hörnängen att jag glömt det som väl ändå var svårast, vattenfrågan. Det fanns inte ens en riktig brunn på vår tomt, utan vatten måste köras på kärra eller kälke från Södermans i en stor balja. I den lades en brädbit eller en skärbräda så att inte alltför mycket vatten skvimpade ur. Likadant var det med slasken. Den måste bäras ut. Innan det byggdes om här fick vi smussla ut slaskhinken när gästerna satt och spisade för att inte göra deras måltider oaptitliga. "Alla sätt är bra utom de tråkiga."

Inte heller hade vi telefon utan vi fick sätta ut en telefontid till Joel Anderssons affär och sedan passa den. Men det fanns en elak barnmorska som skötte telefonväxeln. Hon var arg för att vi inte hade telefon själva; hon tjänade mindre. Så hon släppte inte fram mig utan jag fick vänta i oändlighet, tills Anna Andersson, Joels hustru, tog luren och beställde samtalet åt mig. Det var ju väldigt snällt att kostnadsfritt upplåta telefon.

Men tro inte att det bara var tråkigt och jobbigt. Gästerna var mycket trevliga. De uppskattade en mycket. Mycket tid fanns inte för sällskapsliv med dem men alltid lite ändå emellanåt. De var skolade och det var roligt att prata med dem.

### **Krigsåren**

Så kom krigstiden 1939-1945, som var odräglig. Folk - natt som dag - förutom de vanliga gästerna. När jag nu efteråt tänker på det begriper jag inte hur det kunde gå, men konstigt nog gick det. Nästan hela tiden tjänstgjorde Nisse i luftbevakningen och låg vid Ellan eller i Grisslehamn. Ibland när gubbarna kom från förläggningarna och skulle ha kaffe så vet jag att jag svara: "Kaffe kan jag koka men det finns inga koppar rena, men ni kanske kan hjälpa till och diska?" Det gjorde de. Så behövde de väl inte betala kaffet istället.

Så hade vi staben som låg i Norrtälje, som kom ut hit med jämna mellanrum. De skulle ha mat och även rum i mån av utrymme. Ibland gick militärerna fel när inte rummen var låsta. Då möttes de av kvinnoskrik. De kom till mej och berättade på morgnarna innan de gav sig iväg. Jo, då var det livat ibland!

Det hände att de kom och ville ha hjälp med någon skjorta emellanåt. Den skulle tvättas och strykas. Naturligtvis kom de till mej. Alla var inte lika duktiga som Gustaf Thorsell som både tvättade och strök och t.o.m. vände sina kragar själv, lagade byxor. Jag vet inte allt han kunde.

### **Bemärkelsedagar och andra**

Jag hade både födelsedag och namnsdag på sommaren och uppvaktad blev jag alltid. Men jag måste ju bjuda på kaffe och kakor. På min 50-årsdag var det middag med dans och hela balunsen. Roligt hade vi om än jobbigt. Min 40-årsdag hade inte kunnat firas med kalas. Min svärfar skulle egentligen ha jordfästs den 10 juli på min födelsedag, men det blev uppskjutet till den 11 juli. Då var vi först i Häverö kyrka. Sedan till hotellet i Häverödalen på middag. Livet måste ha sin gång. Det blåste full nordlig storm när Artur Eriksson var över till Herräng med oss. Jag blev sjösjuk, men fick lägga mig en timma hos Axel och Ester så att det gick över.

Det var naturligtvis inte bara jag som fyllde år. Nisses 50-årsdag kommer jag livligt ihåg. Både Wessbergs, Agne och Maja, Gustaf Thorsell, Ernst och Calle var här då. De kom den 22 december 1954 och var kvar över julen. Inte så litet hushåll precis, de åkte inte förrän annandag jul. Gustaf stannade över nyårshelgen. Han var mycket ungt på den tiden. Jag minns att jag låg på knä och torkade köksgolvet för på juldagen skulle alla Nisses släktingar komma från Herräng. Vi hyrde in dem hos Robert och Ingrid, hade själva ingen plats, och så var festen i full gång. Den 22 hade vi haft övriga gäster här från Singö som uppvaktade. Så det var i alla fall överstökad. Men tänk så mycket mindre jobb det hade blivit, om vi kunde ha haft alla på en gång. Men roligt hade vi alla gånger. Vi dansade förstås, Agne och Sven-Olof Hedman spelade

handklaver. Vi har ett kort av Nisse och Axel när de sjöng Nicolina. Sven-Olof stod för musiken. Trots allt arbete hade vi så väldigt trevligt och roligt, roligt!



### ***Min blivande svärmor. Till fest och till vardag – alltid lika fräsch.***

Första tiden, ända fram till 1950-talet förresten, hade vi 2 kor, gris och höns. Under kriget med alla ransoneringar var det nästan nödvändigt att ha lite djur själv. En gris var inte dumt att ha och så kalvarna. Vi slaktade också. Visserligen olovligt, men vi bodde ju långt bort från ära och redlighet.

### **Kommunikationer**

Vi fick ju ingen fast förbindelse med fastlandet förrän 1955. Tiden dessförinnan, före bron, var också fin, trots all obekvämlighet. Det var mycket vi slapp ifrån. Naturligtvis var det också ganska besvärligt om man blev svårt sjuk eller skulle åka till tandläkaren i Hallstavik. Bara resan gick på 17 kronor, vilket var mycket pengar på den tiden. Hela dan gick givetvis åt till

en sådan resa. Då var det betydligt lättare när isen låg och var farbar med sparkstötting. Men sådana färder var inte enbart trevliga de heller. Inte så trevligt när isen var dålig höst och vår. Jag kommer ihåg många sådana tillfällen. När Margret och Jan-Petter levde åkte jag och hälsade på dem emellanåt. Bara ibland kunde Nisse följa med. Vi hade ju kor hemma som måste mjölkas.

### **Min värsta isfärd.**

En isvandring till Herräng glömmer jag nog aldrig. Det var när vi skulle möta Åke och Gudrun vid Herräng en påskafton. Tidigare på dagen hade vi följt Gustaf Thorsell till Kråkorna på isvägen mot Herräng, en färd som tagit oss ungefär en halvtimme. Klockan fem på eftermiddagen skulle vi möta Gudrun och Åke. Vi kunde inte åka spark. Isen var så upplöst så att det hade blivit vad vi kallar "stöp", snösörja som gick upp över stövlarna, mycket tunggått alltså. Jag kände att jag inte skulle orka gå så fort. Nisse och jag var rädda att Åke och Gudrun skulle hinna före oss till Herräng och gå ut på isen själva. Så jag sa till Nisse: "Gå före du så kommer jag efter så fort jag kan."

När jag blev ensam på isen greps jag nästan av panik. Det sjöd i isen runt om. Det lät som levande kräftor i en hink innan de kokades. Innan jag kom fram till Uddhamn måste jag passera en råk, som var cirka 70 cm bred. Svart hade det redan hunnit bli ute. Mer än 2 timmar hade jag redan gått i issörjan. Råken lyckades jag också ta mig över. Strax före Uddhamn mötte jag Nisse på återväg med Åke och Gudrun. Livrädd var jag fortfarande med tanke på råken som vi måste ta oss över igen när vi gick hem. Inget vågade jag säga för att inte Åke och Gudrun skulle bli förskräckta.

Vi kom över. Vi nådde Hörnängens brygga, d.v.s. vår brygga, när klockan var nästan 11 på kvällen. Landbergs (gamla pensionatsgäster) tog emot hemma. De var dödsförskräckta eftersom vi dröjt så länge. Annandag påsk fanns ingen is kvar!

Många isfärder har jag gjort. Men denna isfärd var den värsta jag varit med om. Man var ung och dum och begrep inte alltid hur farligt det var.

### **Prisläget**

Som jag redan berättat startade pensionatet under mycket primitiva förhållanden. Så t.ex. kan nämnas att inackorderingspriset per dygn sattes till 2kr och 75 öre. I det priset ingick då rum, morgonmål, lunch och middag, kaffe med bröd som mellanmål och dessutom the, smörgåsar, ost, prickig korv och kokt medvurst. Gjorde de inget annat än åt ? Jo de badade, solade och promenerade, spelade krocket o.d.

### **Varuförsörjning**

På ön fanns på den tiden två affärer. En innehades av Joel Andersson, den andra av Bernhard Metzén. Dessutom fanns en köttaffär. Birger Andersson, Tranvik, ("slaktarn" kallad) körde omkring med trilla när det var snöfritt. På vintern, när det var snö, tog han i stället en vagn på medar. Ett lakan lades ut som underlag. På lakanet travades kött av allehanda slag. Så åkte han omkring i gårdarna och sålde sitt kött. Kalvbräss kunde man få i stora mängder för en krona. Till att börja med fick man kalvbräss gratis. Det var inte så många som förstod sig på sådana finesser härute då. Inte jag heller, men det fanns ju kokbok. Hemmets Kokbok hade jag. Från den lärde jag mig all förekommande matlagning.

Härute hade vi postkontor då, två skolor, en småskola och en B-skola, och så kyrka och en Godtemplarlokal. Det är väl sån't som är värt att tala om. Förbindelsen med Herräng sköttes mest av Thure och Dagmar Sundberg. Från Herräng och hit fanns en båt som kördes av en som kallades "Sing-Olle". En annan båtlägenhet innehades av "Karl och jag". Karl Karlsson var hans riktiga namn. Men "Karl och jag" fick han heta eftersom hans hustru sa´ så när hon talade om honom. Hon var singöflicka, född Westerlund.

Vi var under lång tid hänvisade att ta oss till Herräng för att komma till Hallstavik och de

tjänster som erbjöds där. Efter krigsslutet 1945 fick vi en passbåt som körde efter tidtabell, först av Funmark, som bodde på södra Fogdö, och senare av Einar Söderholm, som kom hit från Östhammar.

Det var först efter det att vi fick broförbindelse år 1955 som allt ändrades. Norrtälje blev då huvudort för tandläkare, läkare och för inköp av diverse saker som behövdes men som inte fanns på Singö. Med bron fick vi också bussförbindelse med Norrtälje.

Att det var arbetsamt dessförinnan är klart. All dricka kom med båtar över sjön och fick sedan köras upp från sjön på skottkärra. Inte så lätt när man tänker på all lös sand som låg på vägen från Grundet.

I början köptes också kött och grönsaker från Herräng. En gång i veckan kom "grönsaksbåt" från Lapp i Herräng. Trädgårdsmästare Karlsson sålde i många år varor från sin handelsträdgård där. Då gick man ner till sjön, vid Grundet, och handlade av honom. Det hände att jag fick en bukett blommor ibland som present vill jag minnas. Trevligt eller hur?

### **Telefonlyx och bro**

Man var väldigt beroende av telefon. Ändå hade vi till att börja med bara A.B.C.-telefon, d.v.s. vi var tre som delade på en och samma linje, Thure och Dagmar, Nanna Söderman och så vi med pensionatsrörelsen. Ni kan tänka hur besvärligt det var. Det gick med ett nödrop!!! Så kom något som kallades frikrets. Inom ett avstånd av högst 500 meter från telefonväxeln kunde man få en egen linje. Men detta fina erbjudande varade inte så länge. När folk mera allmänt började skaffa sig telefon togs erbjudandet bort igen. Det hade väl bara varit ett lockbete för att få fler att skaffa telefon. För oss som var så beroende av telefon var det fint att ha fått en egen linje.

Med bro och väg följde ju många förbättringar. Bilar kunde nu åka ända ut hit från respektive firmor. Det underlättade allt arbete med anskaffning för oss härute i perefirin.

## Reflexioner

År 1991 sitter jag och läser vad jag skrivit ned tidigare. Allt blev lättare genom vägen. Inte långt efteråt blev det ändå dags att så småningom avveckla pensionärsrörelsen. 1957, den 1 september, dog Nisse i hjärtinfarkt. Han hade då återhämtat sig riktigt bra från sin TBC som han fick när han arbetade på vägen. Doktorn på Uttran frågade sista gången han var dit på röntgen: "Vad har du gjort och var har du varit som har blivit så bra?" Galet nog hade han samtidigt blivit för tung i kroppen, vägde över 80 kilo. Hjärtat orkade inte med. Så slutet kom fort och oväntat.

När jag blev ensam och under tiden fram till pension var förtjänsten på pensionärsrörelsen inte så stor. Lite med folk, mycket hjälp behövdes som skulle betalas. Omsättningskatt hade införts och diverse andra besvärligheter. Så jag var nog ganska utarbetad. Det kändes skönt att få lägga av det hela.



### **Annexet (Nytaget foto)**

Naturligtvis skulle man kunna lägga till många roliga saker från åren med pensionatet. Men det är svårt att komma ihåg alla galenskaper. "Ostville" i källartrappen kommer man ju ihåg!

*So long med er. Mor*

## **Ostville i källartrappen. En senkommen bekännelse**

*Vem var nu den där Ostville, som Karin kom ihåg? Det är kanske dags att krypa fram och bekänna.*

*Halvvägs ner i trappan till källaren fanns ett skrymsle som Karin använde som skafferier för bl.a. ost. Karin hade upptäckt (vilket inte var så svårt) att det där mågämnet inte bara älskade husets äldsta dotter utan även ost.*

*Den sista svagheten kände många redan till. Under värnpliktstiden hade vederbörande blivit känd över hela regementet som Ostville. Ännu tidigare, under krigsåren, hade snälla släktingar gett honom ostkuponer i julklapp. Ost var en ransonerad vara på den tiden.*

*Nu till saken. Karin som var en mycket klok kvinna, bad en dag undertecknad att "städa upp" lite bland ostkanterna i trappskrymslet. Sagt och gjort. Det tog ganska lång tid innan all ost var "färdigstädad". Till allas belåtenhet.*

*Vilken mågfälla!! Karin hade inte behövt gillra med ost. Jag var redan så fångad man bara kan bli. I 62 år har Gudrun och jag nu varit gifta.*

## **Epilog**

**Karin gick bort, 104 år gammal, efter att ha tillbringat de sista åren på Solhem och Älmstagaröden**

**1957 dog Nils i hjärtinfarkt men Karin drev verksamheten vidare till mitten av 60-talet.**

### **Karin minns när hon är på Solhem** :

2005-09-29

*Vid ett tillfälle när herrskapet Jägerstam bodde på panget skulle maken Jägerstam överraska sin hustru i sängen. Så han gick ner till lagårn och hämtade en liten skär griskulting. Gick upp och la den i hustruns säng alldeles innan hon*

kom för att lägga sig. Det var då det blev liv i luckan. Fru Jägerstam gallskrek så till den grad att maken blev tvungen att be Nisse om hjälp.

Nisse förstod att här gällde det att rädda livet på grisen. När han fick se uppståndelsen i parets rum kunde han inte hålla sig utan sa till Jägerstam: "Är du inte klok din dj-l, ska du skrämma livet ur grisen?"



### **Mitt första foto av min blivande svärmor (ÅW)**

Karin blev en mycket duktig matmor och pensionatsvärdinna. Vid midsommaren 1946 t.ex., hade Karin 82 gäster i maten. En del bodde i pensionatet och dess annex, andra hade hyrts in i kringliggande gårdar. Många var de stamgäster som återkom år efter år.

Under kriget fick Karin se till att militärstaben hade tak över huvudet och mat på borden.

### **Bättre brödlös än rådlös**

Karin hyrde också en stuga uppe i Söderbyn (hos Beda Andersson där Märta Sjöblom och hennes dotter numera bor). Där ordnade hon en kaffestuga för de inkallade soldaterna. Det lär ha varit ca 700 kustartillerister förlagda på Singö

med närliggande öar. Serveringen sköttes av Essie Hedman (Wallster) och kusinen Gudrun, Karins och Nisses äldsta dotter.

Vid ett tillfälle under vintern 1940 hade bullarna tagit slut. När Uno kom hem från skolan sa Karin: "Nu orkar jag inte baka mer, så du får ta sparken över isen till Grisslehamn och hämta en låda bullar". Karin hade stickat en luva som skyddade ansiktet. Så för Uno, 12 år gammal, var det bara att ta på sig den och varma kläder och ge sig av i begynnande skymning och snöyra och handla det som handlas skulle. På vägen hem hade snöstormen tilltagit. Det var inte lätt att hitta hem i mörkret och kylan. Men som Uno själv berättar: "Med hjälp av ficklampa kunde jag hitta granruskorna som isvägen markerats med". Utan ficklampan vet man inte hur det hade gått. Uno och de djupfrysta bullarna kom hem så att de inkallade kunde få sitt kaffe med dopp! Det var 30 grader kallt!

### **Rättssamhället gör sig påmint**

En dag ringde landsfiskalen på Väddö till fjärdingsman Sigvard Granström på Singö och talade om att han tänkte besöka Hedmans Pensionat. "Vet du hur rörelsen sköts?" "Ja vad jag känner till mycket bra" blev Granströms svar.

Efter en tid kom mycket riktigt landsfiskalen på sitt besök.

När han ätit lunch bad han om ett litet samtal med fru Hedman.

"Hur går affärerna fru Hedman?"

"Tack, ganska bra. Men det är så svårt att få ölrättigheter. Det går inte att driva pensionat utan rättigheter".

"Hur bär ni er då åt för att klara rörelsen" undrade landsfiskalen som under lunchen noterat att öl förekom i matsalen!

Fru Hedman såg honom djupt i ögonen och sa "Jag säljer öl i alla fall."

"Fortsätt med det så skall jag ordna att ni får rättigheter till nästa år" blev det något överraskande svaret !

Året därpå kom ansökningshandlingar för påskrift och rättigheterna beviljades.

### **Nedskrivarens reflexion angående anlag och ärftlig belastning.**

När Uno var tre år gammal och Karin för ett ögonblick var tvungen att lämna spisen drog Uno fram en taburet till spisen för att kunna nå upp och röra i havregrynsgröten.

Jag undrar om Karin då anade att Uno efter lång och framgångsrik karriär inom restaurangvärlden skulle bli berömd krogägare i Stockholm med en av de första stjärnorna i Sverige i Guide Michelin och sedermera lärare på Restauranghögskolan i Grythyttan, en skapelse av Carl Jan Granqvist som varit hans elev på Operakällaren.

### **Kända gäster och stamgäster**

**Operasångare Kurt Jakobsson** med familj. Bl.a. en dotter **Kerstin** som senare blev en framträdande medlem i gruppen Gals and Pals

**Statsrådet Quenzel** som talade i telefon med sina katter!

**Evert Taube** bodde på Pensionatet vid åtminstone två tillfällen. Vid ett tillfälle kom han bedrövad till Karin och sa: "Snälla fru Hedman, jag råkade spilla vatten på golvet men har försökt torka upp det med min näsduk".

**Författaren och roslagskonstnären Einar Malm**

**Författaren Ragnar Holmström**

Många var de gäster, kända och mindre kända, som återkom år efter år.

*I ungdomsåren arbetade Karin som barnflicka på Understen. Hon tog då hand om lärarinnans barn under tiden hon höll skola. Lärarinnan hette Häggroth.*

**Pensionatspriser 1928 mm.** (Nedtecknat den 28 december 1987)

*Husrum, kaffe, lunch, eftermiddagskaffe, middag och te på kvällen kostade 2 kr och 50 öre/dygn.*

*Vid samma tid kostade kött c:a 40:-/vecka för 15 gäster.*

*1933 byggdes pensionatet till. Tre man byggde om ladugården – de skulle ha mat och kaffe.*

*Karin plockade lingon för årsbehovet. Det skedde mellan frukost och middag. På kvällarna rensade hon och kokade sedan lingonsylten.*

*På vintern sydde hon lakan och örngott, fällade handdukar osv., sydde kläder åt barnen och skötte om familjen. Så nog fanns det arbete alltid. Farfar Wille visste nog inte hur det var att driva pensionatsrörelse.*

*När Nisses far köpt Hörnängen var Nisse och Axel ute ensamma ett tag och la in korkmattor mm. När Karin kom ut och tittade i skafferiet undrade hon om de haft maten där. Skafferiet var fullt av råttlort så det var bara för Karin att sätta igång med storstädning av hela härligheten. När Karin sedan skulle göra rent i "Mormors stuga" fick hon byta vatten 15 gånger.*

*Vid ett tillfälle för ganska många år sedan frågade jag (ÅW) Karin: "Du sa ju till din svärfar att du inte kunde laga mat och nu lagar du ju världens godaste mat – hur går det ihop?"*

*Karins enkla och självklara svar blev:*

*"Jo du förstår jag fick ju en kokbok av svärfar – och så kan jag ju läsa innantill !"*

*Uno frågade också vid tillfälle om ungefär samma sak:*

*"Vad tänkte du när farfar praktiskt taget beordrade dej och pappa att öppna pensionat på Singö, en isolerad ö utan telefon och fasta kommunikationer, och dessutom hade ni ju ett avbetalningsansvar? Ni var ju så unga, båda i 20-årsåldern."*

*Karin svar blev: "Jag måste göra som gubben sa och tänkte att ett par år står jag väl ut"*

*Karin stod ut i 40 år !*